

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ (ԱՐՄՍՏԱՏ)
STATISTICAL COMMITTEE OF THE REPUBLIC OF ARMENIA (ARMSTAT)
СТАТИСТИЧЕСКИЙ КОМИТЕТ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ (АРМСТАТ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԵԳԻՐԲ
STATISTICAL YEARBOOK OF ARMENIA 2018
СТАТИСТИЧЕСКИЙ ЕЖЕГОДНИК АРМЕНИИ

Երևան - Yerevan - Ереван
2018

Տեղեկատվության բազմազանացումը և տեղեկատվական հոսքերի ինտենսիվացումը բնութագրվող արդի աշխարհում էապես կարևորվում է «վիճակագրական եռանկյունում անկյունները զբաղեցնող», տարաբևեռ հակումներ ունեցող, պաշտոնական վիճակագրության երեք մասնակիցների՝ ռեսպոնդենտների, սպառողների և հարկատուների հնարավորին «մեկտեղումը», հատկապես՝ ազգային և միջազգային չափանիշներով պերցեպցիայի (կոմունիկացիոն ունակությունների համահարթեցման) պահանջների տեսանկյունով:

Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտեն շնորհակալություն է հայտնում բոլոր ռեսպոնդենտներին (տեղեկատվություն տրամադրողներին), որոնց կողմից տրամադրված տեղեկատվության վրա է խարսխված սույն վիճակագրական հրապարակումը և ողջունում նրանց ու հարկատուների, որպես վիճակագրական տեղեկատվության սպառողների, արձագանքներն ու առաջարկները վերոհիշյալ նկատառումներով վիճակագրական հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար:

Հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար առաջարկությունները և մեկնաբանությունները, խնդրում ենք ներկայացնել ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վիճակագրական տեղեկատվության տարածման բաժին:

In present day world which is characterized by the information variety and intensity of informational flows, the possible “combination” of three participants of official statistics such as respondents, users and taxpayers, “occupying the angels of statistical triangle” having different dispositions, is of great importance, especially from viewpoint of perception requirements “communication skills leveling” by national and international levels.

The Statistical Committee of the Republic of Armenia would like to thank all the respondents who have supplied information for this statistical publication and, from the above mentioned considerations, welcomes any comments and suggestions from the respondents and taxpayers, as statistical users, for the future developments of statistical publication.

You are kindly asked to provide your comments and suggestions to the Statistical Information Dissemination Division of Armstat concerning the future development of the publications.

В современном мире, характеризующемся разнообразием информации и интенсификацией информационных потоков, с точки зрения требований перцепции (выравнивания коммуникационных свойств) на национальном и международном уровнях, особое значение придается возможному “приведению в один фокус” “находящихся в разных углах статистического треугольника” трех участников официальной статистики - респондентов, пользователей и налогоплательщиков, имеющих разнополярные склонности.

Статистический комитет Республики Армения благодарит всех респондентов за предоставленную ими информацию, которая легла в основу данной публикации, и, исходя из вышеизложенных соображений, приветствует любые отзывы и предложения с целью дальнейшего совершенствования статистических публикаций.

Просьба, предложения и комментарии направлять в Отдел распространения статистической информации Армстата.

«Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք, 2018» ժողովածուն ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի առավել ամբողջական վիճակագրական հրապարակումն է, որն արտացոլում է երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը:

Ժողովածուի մեջ ներկայացված են վիճակագրական տվյալներ Հայաստանի Հանրապետության 2013-2017թթ. սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ: Ներառված են 340 աղյուսակներ: Որոշ ցուցանիշներ ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության մարզերի և Երևան քաղաքի կտրվածքով: Ներկայացված են նաև տեղեկություններ միջազգային համեմատությունների վերաբերյալ: Ժողովածուի յուրաքանչյուր բաժնի վերջում ներառված են որոշ ցուցանիշների գծապատկերներ: Որոշ բաժիններ համալրվել են նոր աղյուսակային նյութերով և գծապատկերներով:

FOREWORD

The “Statistical Yearbook of Armenia, 2018” is the most complete statistical publication of the Statistical Committee of RA, reflecting socio-economic situation of the country.

The yearbook covers statistical data on the social and economic situation of Armenia for 2013-2017. It includes 340 tables. Some indicators are given by marzes and Yerevan city of the Republic of Armenia. The yearbook includes a section on international comparisons. Each section of the handbook at its end includes diagrams on some economic indicators. Some sections were complemented with new tables and diagrams.

ПРЕДИСЛОВИЕ

“Статистический ежегодник Армении, 2018” является наиболее полным статистическим изданием Статистического комитета Республики Армения, отражающим социально-экономическое положение страны.

В сборнике представлены статистические данные о социально-экономическом положении Армении за 2013-2017 гг. Включено 340 таблиц. Некоторые показатели приведены в разрезе регионов и городу Еревану Республики Армения. Представлена также информация по международным сравнениям. В конце каждого раздела сборника приведены графические изображения некоторых показателей. Некоторые разделы дополнены новыми табличными материалами и графиками.

Տվյալները հաշվարկված են վիճակագրության արդի մեթոդաբանության սկզբունքներին համապատասխան, ինչը որոշակի¹ հնարավորություններ է ընձեռում դրանց համադրելիության բնագավառում:

Տարեգիրքը նախատեսված է ընթերցողների լայն շրջանի համար:

Նախկինում հրապարակված որոշ ցուցանիշներ սույն ժողովածուի մեջ ճշգրտված են, 2017 թվականի համար՝ մի շարք դեպքերում, նախնական են:

The data are calculated in accordance with the principles of modern statistical methodology, which allows to compare¹ them with international indicators.

This yearbook is intended for the wide circle of readers.

In this yearbook some indicators published in the past were adjusted; the indicators for 2017, in some cases, are preliminary.

Ս. Մնացականյան

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի Նախագահ

S. Mnatsakanyan

President of the Statistical Committee of RA

С. Мнацакян

Президент Статистического комитета РА

¹«Վիճակագրական տվյալները կարող են ունենալ փոխկապակցման ունակություն կամ կարող են փոխհամաձայնեցվել միմյանց հետ ոչ մեծ ժամանակային հատվածներում»-սկզբունք 14-րդ՝ Փոխկապակցվածություն և համադրելիություն, «Եվրոպական վիճակագրության փորձառության օրենսգիրք» (ընդունված 24.02.2005թ. Վիճակագրական ծրագրային կոմիտեի նիստի ժամանակ և հաստատված Եվրոպական Համայնքների հանձնաժողովի կողմից (Բրյուսել, 25.05.2005թ. COM(2005) 217)):

Statistics are coherent or reconcilable over a reasonable period of time-principle 14: Coherence and Comparability, EUROPEAN STATISTICS CODE OF PRACTICE adopted by the Statistical Programme Committee on 24 February 2005 (Brussels 25.05.2005, COM (2005) 217). Статистические данные обладают связностью либо могут быть согласованы друг с другом в пределах не слишком больших временных промежутков - Принцип 14-Взаимосвязь и сопоставимость, (кодекс норм Европейской статистики, принят 24.02.2005г. на заседании статистического Програмного комитета (Брюссель, 25.05.2005г. КОМ(2005)217).

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ
RESPONSIBLE FOR SECTIONS OF THE DATA BOOK
ОТВЕТСТВЕННЫЕ ЗА РАЗДЕЛЫ СБОРНИКА

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ	Կ.Կույումջյան	(011) 52-45-28	POPULATION НАСЕЛЕНИЕ	K.Kuyumjyan К.Куюмджян
Զբաղվածություն	Լ.Քալանթարյան	(011) 58-78-29	EMPLOYMENT ЗАНЯТОСТЬ	L.Kalantaryan Л.Калантарян
Կենսամակարդակ	Լ. Խաչատրյան	(011) 52-39-96	LIVING CONDITIONS УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	L.Khachatryan Л. Хачатрян L.Kalantaryan Л.Калантарян Н.Титизян А.Титизян А.Grigoryan А.Григорян L.Martkosyan Л.Маркосян
	Լ.Քալանթարյան	(011) 58-78-29		
	Հ.Տիտիզյան	(011) 58-30-49		
	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14		
	Լ.Մարկոսյան	(011) 52-43-26		
Կրթություն և մշակույթ	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	EDUCATION AND CULTURE ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	A.Grigoryan А.Григорян
Գիտություն	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	SCIENCE НАУКА	A.Grigoryan А.Григорян
Առողջապահություն	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	PUBLIC HEALTH ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	A.Grigoryan А.Григорян
Բնակարանային ֆոնդ	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	HOUSING STOCK ЖИЛИЩНЫЙ ФОНД	A.Grigoryan А.Григорян
Իրավագիտական վիճակագրություն	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	LAW STATISTICS ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	A.Grigoryan А.Григорян
Բնական ռեսուրսեր և միջավայր	Ա.Գրիգորյան	(011) 52-45-14	NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	A.Grigoryan Н.Багдасарян
Ազգային չափանիշների համակարգ	Լ. Խաչատրյան	(011) 52-39-96	SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	L.Khachatryan Л. Хачатрян
Արդյունաբերություն	Ա.Անանյան	(011) 52-35-43	INDUSTRY ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	A.Ananyan А.Ананян
Գյուղատնտեսություն	Ա.Ավագյան	(011) 56-46-72	AGRICULTURE СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	A.Avagyan А.Авакян
Շինարարություն	Մ.Պետրոսյան	(011) 58-01-72	CONSTRUCTION СТРОИТЕЛЬСТВО	M.Petrosyan М.Петросян
Տրանսպորտ և կապ	Գ.Թորոսյան	(011) 58-29-49	TRANSPORT AND COMMUNICATION ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	G.Torosyan Г.Торосян
Առևտրային և ծառայություններ	Ա.Հարությունյան	(011) 52-11-39	TRADE AND SERVICES ТОРГОВЛЯ И УСЛУГИ	A.Narutyunyan А.Арутюнян
Ֆինանսներ	Հ.Տիտիզյան	(011) 52-39-04	FINANCES ФИНАНСЫ	Н.Титизян А.Титизян
Գներ և տարիքներ	Մ. Երիցյան	(011) 56-45-66	PRICES AND TARIFFS ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	M.Yeritsyan М. Ерицян
	Արտաքին տնտեսական գործունեություն	Ք.Պողոսյան		
Միջազգային համեմատություններ	Հ.Տիտիզյան	(011) 52-39-04	EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	Q.Poghosyan К.Погосян Н.Титизян А.Титизян
	Ն.Մուշեղյան	(011) 52-33-56		

ՀԱԿԻՐՃ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
BRIEF CONTENTS
КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ FOREWORD ПРЕДИСЛОВИЕ	3
ՔԱՐՏԵԶՆԵՐ MAPS КАРТЫ	
ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ GENERAL DESCRIPTION ОБЩИЙ ОБЗОР	9-20
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ POPULATION НАСЕЛЕНИЕ	21-51
ԶՐԱԳՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ EMPLOYMENT ЗАНЯТОСТЬ	52-87
ԿԵՆՍԱՍԱԿԱՐԳԱԿ LIVING CONDITIONS УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	88-117
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ EDUCATION AND CULTURE ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	118-151
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ SCIENCE НАУКА	152-160
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ PUBLIC HEALTH ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	161-191
ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՖՈՆԴ HOUSING STOCK ЖИЛИЩНЫЙ ФОНД	192-200
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ LAW STATISTICS ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	201-207

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	208-221
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	222-259
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ INDUSTRY ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	260-298
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ AGRICULTURE СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	299-319
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ CONSTRUCTION СТРОИТЕЛЬСТВО	320-333
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ ԵՎ ԿԱՊ TRANSPORT AND COMMUNICATION ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	334-355
ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ TRADE AND SERVICES ТОРГОВЛЯ И УСЛУГИ	356-383
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ FINANCES ФИНАНСЫ	384-411
ԳՆԵՐ ԵՎ ՍԱԿԱԳՆԵՐ PRICES AND TARIFFS ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	412-441
ԱՐՏԱԶԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	442-561
ԱՐՏԱՐԺՈՒԹՎՅՈՒՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔՆԵՐ EXCHANGE RATE КУРСЫ ВАЛЮТ	562-567
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԵՍԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ INTERNATIONAL COMPARISONS МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	568-592

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ABBREVIATIONS

СОКРАЩЕНИЯ

մ	մետր	m	metre	м	метр
մ ²	քառակուսի մետր	m ²	square metre	м ²	квадратный метр
մ ³	խորանարդ մետր	m ³	cubic metre	м ³	кубический метр
կմ	կիլոմետր	km	kilometre	км	километр
կմ ²	քառակուսի կիլոմետր	km ²	square kilometre	км ²	квадратный километр
գր	գրամ	g	gram	г	грамм
կգ	կիլոգրամ	kg	kilogram	кг	килограмм
ց	ցենտներ	centner	centner	ц	центнер
տ	տոննա	t	tonne	т	тонн
հատ	հատ	pcs.	piece, units	шт.	штук
դալ	դեկալիտր	dal	decalitre	дал	декалитр
հա	հեկտար	ha	hectare	га	гектар
մլն.	միլիոն	mln.	million	млн.	миллион
մլրդ.	միլիարդ	bln.	billion	млрд.	миллиард
կՎտ	կիլովատտ	kW	kilowatt	кВт	киловатт
կՎտ/ժ	կիլովատտ/ժամ	kWh	kilowatt-hour	кВт.ч.	киловатт-час
տոննա-կմ	տոննա-կիլոմետր	tonns-km	tonne-kilometre	тонно-км	тонно-километр
կկալ	կիլոկալորիա	kcal	kilocalorie	ккал	килокалория
Գկալ	գիգակալորիա	Gcal	gigacalorie	Гкал	гигакалория
%	տոկոս	%	percentage	%	процент

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

CONVENTIONAL SYMBOLS

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

«-»-	երևույթը բացակայում է	«-» -	not applicable	«-» -	явление отсутствует
«...»-	վիճակագրական տվյալներ չկան	«...»	statistical data not available	«...» -	нет статистических данных
«0.0»-	ցուցանիշը փոքր է չափման միավորից	«0.0»-	the indicator is less than unit of measurment	«0.0»-	значение показателя меньше единицы измерения
« [♦] »-	տվյալները ճշգրտված են	« [♦] » -	the data are revised	« [♦] » -	данные уточнены

Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:

The discrepancy between the totals and sum in some cases can be explained by using rounded data.

В отдельных случаях незначительные расхождения между итогом и суммой слагаемых объясняются округлением данных.